

Rammer, som den højtærede Minister jo for største Delen har billiget, i det store og hele følges, vil man faa en Ordning af Statsbanernes Forhold, der er betydelig bedre — deri er jeg ligeledes enig med den ærede foregaaende Taler — end den nuværende, og paa hvilken der om nødvendigt kan bygges videre i Fremtiden. Intet er uforanderligt her i Verden, Love om Statsbanernes Styrelse selvfølgelig heller ikke, og skulde den Tid komme, da det vil være nødvendigt at gøre Ændringer, vil man ganske sikkert kunne bygge videre paa Grundlag af det nu foreliggende, vil kunne ud fra disse Rammer forme Forholdene paa en Maade, der er heldigere end den, hvorpaa de i Øjeblikket er formede, og maaske ogsaa end den, hvorpaa de vil blive formet ved Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag.

Hvad det imidlertid i første Række vil gælde om, naar en Omordning skal foregaa, er, som nævnt af den ærede sidste Taler, at finde den rette Mand. Derpaa vil overordentlig meget bero, thi det vil være ganske umuligt og i højeste Grad uheldigt at give en detailleret Lov om Driften af vore Statsbaner. Man maa altsaa haabe, at det kan lykkes at finde en Mand eller Mænd, som har det rette Greb paa at føre de Tanker, som Statsbaneudvalget har fremsat og den højtærede Minister igennem det fremsatte Lovforslag har knæsat, ud i Livet paa en saadan Maade, at alle kan være tjente dermed.

Den ærede sidste Taler gik ind paa en hel Del Detailspørgsmaal ogsaa vedrørende Statsbaneudvalgets Betænkning. Jeg skal med Hensyn hertil foreløbig indskrænke mig til de enkelte Bemærkninger om Sagen i det store og hele, som jeg nu har fremsat.

Derimod skal jeg tillade mig at gøre nogle faa Bemærkninger om det fremsatte Lovforslag. Jeg skal begynde med at sige, at lige saa lidt som jeg er enig i alle Enkeltheder og Ord i Statsbaneudvalgets Betænkning, er jeg det med Hensyn til alle Enkeltheder og Ord i det foreliggende Lovforslag; men jeg maa tilføje, at mine Betæneligheder er langt fra af en saadan Art, at jeg ikke kan anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling. Dette Lovforslag har den efter min Mening meget betydelige Fordel, at det er saa kortfattet. Jeg tror, som før nævnt, at det vilde have været yderst uheldigt, om man var kommet stærkt ind paa Detailler med Hensyn til, hvorledes Sagen bør føres ud i Livet. Der er sikkert, som ogsaa anført i Be-

mærkningerne til Lovforslaget, dels Ting, som det maa overlades den nye Administration at gennemføre, dels Ting, som efter nøjere Overvejelse af Administrationen og den højtærede Minister maa afgøres af Rigsdagen for hver enkelt Vedkommende. Der vil utvivlsomt fremkomme Spørgsmaal, som maa overvejes nøjere, og dertil har den højtærede Minister ogsaa henvist i sine Bemærkninger. Jeg vil da haabe, at Lovens Bestemmelser af den nye Ledelse maa blive ført ud i Livet paa en saadan Maade, at det bliver til Gavn for saavel Publikum som Staten og det ved Banerne ansatte Personale.

Angaaende Lovforslagets enkelte Paragraffer skal jeg først med Hensyn til § 5, 2det Stykke, hvor der staar, at der i hvert af Værkstederne i København og i Aarhus kan ansættes en eller to Overværkmestre, bemærke, at jeg kunde have ønsket, der i Stedet stod: *skal*; thi jeg føler mig overbevist om, at det vil være en overordentlig heldig Foranstaltning at faa ansat Folk, som virkelig kan lede disse Værksteder. Forholdene paa Værkstederne er for Øjeblikket efter min Mening yderst uheldige, der er ingen rigtig Plan i Driften. Værkstedsbestyrerne, som dog egentlig skulde lede Værkstederne, er for en stor Del optagne af andre Ting end det direkte Tilsyn, og dette er da for en stor Del eller næsten udelukkende overladt til unge Ingeniørassistenter. Det er ikke praktisk uddannede Folk, ikke Folk, som praktisk har lært at lede Virksomheder af den Art, og saavel Arbejdet som Arbejderne lider i høj Grad derunder. Hvis der i hvert af disse Værksteder blev ansat en å to virkelig dygtige praktisk uddannede Mænd, som havde den daglige Ledelse, vilde sikkert meget være vundet. Der kunde derved komme mere Plan i Arbejdet, hvorved ogsaa Arbejderne vilde blive mere tilfredse, end de har Grund til at være i Øjeblikket. Der vilde endvidere utvivlsomt med Fordel kunne fabrikeres en hel Del af de Ting, som Statsbanerne nu køber dels hos private her i Landet, men ikke mindst hos udenlandske Fabrikker. Mange Ting kunde med stor Fordel produceres herhjemme til Gavn for Staten og den Arbejderstab, der beskæftiges paa Værkstederne. Jeg skal tillade mig at nævne et Par Eksempler derpaa.

Da jeg sammen med et andet af Udvalgets Medlemmer fik den Opgave at se lidt nærmere paa disse Værksteders Forhold, slog det os straks, at der ikke var